

Matti Luostarinen

Vuosikymmenen kirja - osa I

Vuosituhanen toisen vuosikymmenen essee- ja blogikokoelma
2010 - 2019

Vuosikymmenen kirja - osa I

Hyvät, pahat ja rillumat

Vuosituhanen toisen vuosikymmenen essee- ja blogikokoelma 2010 - 2019

Vuosikymmenen kirja - osa I, Hyvät, pahat ja rillumat

© 2019 Matti Luostarinen

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN-tunnus: 978-952-802-029-5

www.clusterart.org

Kuvat ja taide: Matti Luostarinen

Taitto: Outi Huhtala

Esipuhe

Nyt käsillä oleva kirja on koottu runsaasta kahdestatuhannesta (2000) esseestä, blogista tai Juhani Ahoa lainaten "lastusta", jotka löytyvät kaikki myös kotisivuiltani (www.clusterart.org). Olen valikoinut niistä vuosikymmenen ajalta hieman vajaan kymmenen prosenttia. Tämä on tapahtunut tavalla, jossa mukana on vuosikymmenen jokainen kuukausi. Siis yhteensä 120 kuukautta. Jokaiselta kuukaudelta olen hakenut ainakin yhden kirjoituksen, enintään kuitenkin kolme, parissa tapauksessa neljäkin. Ne ovat kaikki luettavissa myös kotisivuiltani eivätkä ne ole suinkaan eniten luettuja. Lisäksi ne voi lukea myös vuosikirjoistani. Joko sähköisenä tai kuvitettuna laitoksina, kirjoistani.

Minulla on nykyisin lukijoita vuosittain, pelkästään kotisivuani käyttäen, runsas kolme miljoonaa ja vuosikymmen sitten runsas 10 % tästä. Kasvu on tapahtunut hyppäyksittäin ja on ollut liki eksponentiaalista. Hieman samaan tapaan kuin maapallon väkiluvun kasvu viimeisen kymmenen sukupolven aikana. Me ikään kuin tulimme tälle planeetalle vasta hetki takaperin ja aloimme lisääntyä valtavasti. Se on syy ja seuraus moneen ilmiöön. Ei vain ilmaston muuttumiseen.

Olen lukijoitteni käytettävissä internetin välityksellä ja tunnen tutkijana sekä kotisivuni kautta teidät paremmin kuin mitä kirjailija yleensä lukijansa tuntee silloin, kun valtaosa on muita kuin suomalaisia. Kirja on tarkoitettu juuri teille myös keräilykappaleena, kuten aiemmatkin kirjani.

Tätä kirjaa kootessani olenkin ajatellut juuri teitä. Toivon miellyttäviä lukuhetkiä ja menestystä alkavalle uuden vuosituhannen kolmannelle vuosikymmenelle.

Samalla kiitän tytärtäni Outia ja poikaani Veli-Mattia, jotka hoitavat, jälleen kerran, kirjani taiton sekä sähköiseen asuun että BoD:n kustantamana heille laadukkaana painotyönä ja tilattuna yksitellen painaen ja kotiin sen tilauksesta kantaen.

Vuosikymmen on ollut rikasta aikaa myös mediamailman murroksessa ja kirjallisuuden, myös sen painotyön ja tekniikan, luonnonvarojen säästävän, hakiessa uusia muotojaan. Vuosikymmenen aikana on tapahtunut paljon, mutta ei sellaista, joka olisi yllättänyt ne kirjat ja tekstini, jotka tuotin jo 2000-luvun alussa. Niistä luetuin on "Social media economy and strategy".

2000-luvun toinen vuosikymmen oli maailmanpolitiikassa, ja myös Suomessa koettuna, suurten teemojen aikakausi. Kauden alkua leimasi Lähi-itä ja Pohjois-Afrikka sekä arabikeväästä käynnistyneet "islamilaiseksi talveksi" kutsutut ilmiöt. Vuonna 2011 al-Qaedan perustaja Osama bin Laden löydettiin ja surmattiin monien vaiheiden jälkeen piilopaikkaansa Pakistanissa.

Uutisissa nähtiin ISISin julmuuksia, provokaatioita ja terroritekoja. Irak, Iran, Jemen, Tunisia, Syyria, Saudi-Arabia, Egypti ja Turkki olivat otsikoissa ja Recep Erdogan on sitä edelleenkin liki päivittäin. Afganistanin sodan kerrottiin olevan ohi 13 taisteluvuoden jälkeen. Arabi-islamalainen vuosi oli kuitenkin vallankumouksineen Lähi-Idän uutisten aihe ja mukana toki myös Israel ja Palestiina myöhemmin vuosikymmenen kuluessa.

Terrori-iskuista pahimpia olivat Norjan isku Anders Behring Breivikin tekemänä vuonna 2011 Utoyan saarella Oslon lähistöllä, jossa kuoli 77 nuorta ja 96 haavoittui, Pariisin terrori-isku marraskuussa 2015, jossa kuoli 132 ihmistä, Orlandon yökerhoammuskelu Pule-yökerhossa. Luoteihin kuoli 49 ihmistä ja haavoittui 53. Nizzan heinäkuisessa iskussa vuonna 2016 kuoli 85 ihmistä, tekijän ajaessa Ranskan kansallispäivänä väkijoukkoon rantabulevardilla. Siihen reagoitiin jopa Forssassa. Torilla järjestetyt tilaisuudet suojattiin suurilla rekoilla. Lokakuussa 2017 ammuskeltiin Las Vegasissa, ja seurauksena oli Yhdysvaltain tuhoisin yksittäisen tekijän joukkomurha, jossa kuoli 58 ihmistä ja haavoittui peräti 527 ihmistä.

Sotien, vallankumousten ja terroritekojen rinnalla eteni digitaalinen vallankumous ja vuosikymmenen alussa jo noin kolmasosa maapallon räjähdysmäisesti kasvavasta väestöstä käytti internetiä. Älypuhelimeksi Suomessa kutsuttu ohitti perinteisen kännykän ja samalla sen hinta romahti koko

kansan käyttöliittymäksi. Nokia menetti harmillisesti asemiaan Microsoftille ja käyttöliittyminä tuliksi tulivat myös ilmainen Linux-pohjainen Android. Sosiaalisen median kasvu jatkui voimakkaana, joka miehen sekä naisen viihteenä tai jopa työnä. Kotitietokoneet vaihtuivat nekin kannettaviin. Myydyimmäksi taulutietokoneeksi nousi Applen iPad.

Taloutta ravisteli aluksi edellisen vuosikymmenen aikana käynnistynyt finanssikriisi. Kreikka tuli tunnetuksi siinä missä Alexis Tsiprasin johtama hallitus myös meillä Suomessa ja etenkin meillä. Samoin Kansainvälinen valuuttarahasto, Euroopan keskuspankki ja Euroopan komission säästöpolitiikka. Suomessa suuret ikäluokat, 1940-luvulla syntyneet, saavuttivat eläkeikänsä Kreikan tukipaketin aikoihin. Puhuttiin eläkepommista ja työvoimapulasta, ei työttömyydestä niinkään. Syntyi käsite ”menetetty vuosikymmen” finanssikriiseineen ja taantumineen. Pääsimme Suomessa takaisin vuoden 2008 kasvun lukemiin vasta vuonna 2018. Takana oli lukuisia vaaleja ja hallituksia sekä käsite ”populismi” ja perussuomalaisen puolueen synty.

Ilmastomuutos oli vuosikymmenen tärkein yksittäinen uutisaihe. Jokainen vuosi tahtoi olla edellistä lämpimämpi ja kaikki mittaushistorian lämpimimpiä maapallolla. Näistä vuosi 2016 oli kuitenkin lämpimin. Suomessa etenkin kesä 2018 helteineen.

Haitin maanjäristys oli vuosikymmenen pahin pääkaupungin Port-au-Princen tuhoutuessa ja aiheuttaen 300 000 ihmisen kuoleman. Tuhoisia maanjäristyksiä oli myös mm. Chilessä ja Luoteis-Kiinassa. Vuosikymmenen alussa räjähti BP:n öljynporauslautta ja Puolan johtoa menehtyi vuoden 2010 Smolenskin lento-onnettomuudessa. Japani tsunami ja maanjäristys aiheutti niin ikään vakavan ydinvoimalaonnettomuuden vuonna 2011. Länsi-Afrikassa puhkesi vuonna 2014 laaja ebolaepidemia.

Venäjän ja Ukrainan kriisi, sekä Krimin sota, aiemminkin koettu, oli vuosikymmenen eurooppalaisten uutisten keskiössä pysynyt aihe rinnan lukuisten vaalien ja populistipuolueitten voittojen luettelossa. Eurooppa menetti samalla asemiaan globaalin maailman keskiössä etenkin Kiinalle, Yhdysvalloille ja Venäjälle.

Maailmanpolitiikan kärjessä Kiinan asema vankistui, siinä missä koko Tyynen valtameren alueen. Yhdysvaltain presidentinvaalit sähköistivät mediamme ja Trump presidenttinä päivittäin uutta uutista twiitaten. Presidentti Putin vieraili myös Suomessa, jopa useita kertoja, siinä missä Yhdysvaltain presidentti Trump tapaamassa venäläistä kollegaansa.

Brittien Brexit on jatkunut vuosia, siinä missä suomalainen sote seikkailu ja kuntien rakennemuutokset, maaltapako ja kaupungistumisen viimeisin aalto, maaseudun ongelmat ja maakuntauudistuksen viivästyminen. Läänit sentään kyettiin hallinnollisina yksikköinä lopettamaan, viimeisenä Oulussa. Samaa professorin virkaa 1970-luvulla hoitanut Eino Siuruainen jäi historiaan maamme viimeisenä maaherrana.

Talviolympialaiset järjestettiin 2010 Vancouverissa, 2014 Sotsissa ja 2018 Pyeongchangissa sekä kesäolympialaiset 2012 Lontoossa ja 2012 Rio de Janeirossa. Jalkapallon maailmanmestaruuskisat potkittiin 2010 Etelä-Afrikassa Espanjan voittaessa mestaruuden. Seuraavat kisat pidettiin Brasiliassa ja Venäjällä Saksan viedessä mestaruuden Brasiliassa yliverlaiseen tapaansa vastustajaa nöyryyttäen.

Televisiosta menestyneimpiä sarjoja olivat mm. Games of Thrones, Downton Abbey ja House of Cards. Oscar palkittuja puolestaan mm. Kuninkaan puhe, The Artist, Argo, 12 Years of Slave, Birdman, Sportlight ja Moonlight. Parhaiten taas tuottivat mm. Toy Story, Harry Potter, The Avengers, Star Wars, Captain America. Myös suomalaiset esiintyivät näyttelijöinä menestyneissä tuotannoissa. Kotimaassa omistamme menestyivät mm. Napapiirin sankarit, Le Havre, Kohta 18, Betoniö ja Miekkailija.

Suomea vaivasi koko uuden vuosituhatosen toisen vuosikymmenen vuonna 2008 alkanut finanssikriisi ja talouslama, viennin ongelmat ja osana juuri Venäjän kaupan kärsiminen Ukrainan

kriisistä ja talouspakotteista. Rakennemuutoksen jälkeinen työttömyys on ollut korkea ja talouskasvu vielä 2016 hyvin heikko. Pieni kasvupyrähdys alkoi vasta vuosikymmenen lopussa.

Suomessa järjestettiin eduskuntavaalit vuosina 2011, 2015 ja 2019. Presidenttinä maata on hoitanut vuodesta 2012 alkaen Sauli Niinistö ja pääministereitä Suomessa on ollut Vanhasen II hallitus, Kiviniemen hallitus, Kataisen hallitus, Stubbin hallitus, Sipilän hallitus ja Rinteen hallitus. Kuntavaaleja on järjestetty kahdesti vuosina 2012 ja 2017. Vaaleissa Perussuomalaiset ovat vaikiinnuttaneet asemansa maamme kolmen suurimman puolueen joukossa ja juuri nyt suurimpana. SDP:n ja Keskustan kannatus on alempana kuin koskaan aiemmin ja vihreät ovat lisänneet kannatustaan kaupungeissamme. Samalla naisten osuus mm. kansanedustajana on kasvanut nyt 92 naiseen, eli on suurempi kuin koskaan aiemmin itsenäisen Suomen historiassa.

Kuntien toimintaan on vaikuttanut eniten sote-uudistus ja kuntarakenteen sekä maakuntauudistuksen viivästyminen. Yksittäisistä tapahtumista merkittävin oli Helsingin huippukokous heinäkuussa 2018, jossa Yhdysvaltain presidentti Donald Trump ja Venäjän presidentti Vladimir Putin tapasivat toisensa.

Läänilaitos siirtyi historiaan vuoden 2009 lopussa ja niiden tilalle tulivat aluehallintovirastot (7). Vuonna 2010 Suomessa oli 342 itsenäistä kuntaa, joista vuosikymmenen aikana 31 on liittynyt naapurikuntaan ja kadonnut kartalta. Näiden liitosten kautta etenkin Kuopio, Lahti, Oulu ja Hämeenlinna ovat kasvaneet.

Samalla maaseudun ja sen seutukaupunkien väestökato on ollut jopa 1970-luvun tapaan niiden luontaista talousaluetta tyhjentävä. Samalla syntyvyys on laskenut rajusti ja kansakunta ikääntynyt. Erot kuitenkin suurimpien taajamien ja pääkaupunkiseudun sekä syvän maaseudun ja noin 50-60 pienehkön seutukaupunkimme ympärille syntyneiden talousalueiden välillä on ollut todella merkittävä.

Suurissa kaupungeissammekin väestöä on kasvattanut lähinnä maahanmuutto syntyvyyden las-
kiessa. Ulkomaalaisten määrä kaksinkertaistui vuosina 2005-2015. Vuonna 2015 lisäys oli räjähdysmäinen ja aiheutti nopeita toimia, jolloin kouluja, hotelleja ja kerrostaloja muutettiin vastaanotokeskuksiksi.

Suomen väestöstä ulkomaalaistaustaisia on noin 7-8 % ja eniten entisen Neuvostoliiton alueelta, Virosta, Ruotsista, Irakista, Somaliasta, Jugoslaviasta, Kiinasta, Vietnamista, Thaimaasta ja Afganistanista. Etenkin aasialaisten ja afrikkalaisten maahanmuuttajien määrät ovat nousussa.

Ikäpyramidissamme näkyy vahva ”pullistuma” toisen maailmansodan aikana syntyneiden ikäkohorttien seurauksena, nyt 65-75 vuotiaiden kohdalla. Elinajan odote on kaiken aikaa kohonnut ja on nyt miehillä lähellä 80 vuotta ja naisilla noin viisi vuotta korkeampi. Vuonna 2015 Suomessa oli jo yhdeksän yli 100 000 asukkaan kaupunkia (Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Oulu, Turku, Jyväskylä, Kuopio, ja Lahti). Väestömäärän lasku jatkuu etenkin Itä- ja Pohjois-Suomessa, mutta toki myös vaikkapa Kanta-Hämeessä Etelä-Suomessa.

Suomen BKT (noin 200 miljardia euroa) ja sen kasvu pysähtyi tyystin ns. finanssikriisin aikoihin ja oli 2015 liki samalla tasolla kuin vuosikymmen aiemmin. Työttömyysaste on hieman laskenut noin 10 %:n tasosta noin 7,5 %:n tasolle. Valtion velka on liki kaksinkertaistunut vuodesta 2009.

Rikollisuuteen uutena tuli Internetin kautta tapahtuneet petokset ja huomiota ovat herättäneet myös seksuaalirikokset. Me Too -kampanja ulottui myös Suomeen ja erikoisuutena ns. Aarnio-vyyhti huumepoliisi Jari Aarnion ympärillä. Terrori iski Suomeen elokuussa 18. päivänä Turun kauppatorilla. Marokkolainen mieshenkilö, jihadistipohjalta tehty hyökkäys veitsellä kymmenen henkilön kimppuun, joista kaksi sai surmansa, oli tekijän mukaan Isisin soturin suorittama. Isis ei kuitenkaan ottanut teosta vastuuta.

Liikenteessä suuria hankkeita ovat olleet ns. Kehärata (2015) Helsinki Vantaan lentoasemalle, Länsimetro jatkeena Espoon Matinkylään, Tampereen pikaraitiotie valmistuen ensi

vuosikymmenen puolella. Henkilöautoista eniten rekisteröityjä olivat Toyota, Volkswagen ja Skoda. Halpabussiyhtiöt, taksi uudistus ja kaupunkipyörät olivat vuosikymmenen puhuttuja liikennejärjestelyjämme sähköpotkulautojen ohella. Helsingistä Tallinnaan matkustajamäärät Suomenlahden yli Viroon lähestyivät 10 miljoonan rajaa. Liikenneturvallisuus koheni ja kuolemaan johtaneita onnettomuuksia tapahtui noin 250 vuosittain eli noin sata vähemmän kuin edellisen vuosikymmenen puolella ja liki tuhat verrattuna 1970-luvun lukuihin. Suuronnettomuuksista puhutuimmat olivat Jämijärven lento-onnettomuus 2014, Raaseporin tasoristeysturma 2017 sekä Kuopion linja-autosurma 2018.

Suomeen rakennettiin runsaasti merkittäviä kauppakeskuksia ja samalla korkea rakentaminen tuli jälleen muotiin. Ehkä eniten huomiota saivat Turun Ikituuri (2011), Tampereen Hotelli Torni (2014), Jyväskylän Maailmanpylväs (2014) Espoon Niittyhuippu (2017) ja Helsingin Kalasataman Majakka. Erikoisia puurakenteisia rakennuksia syntyi myös, kuten Kampin kappeli (2012), Saamelaiskulttuurin Sajos (2012), Suomen luontokeskuksen Haltia (2013), Löyly (2016) ja Helsingin keskuskirjasto Oodi (2018).

Vuosikymmen panosti Suomessa koulutukseen ja digitaalinen laitteisto levisi kaikkialle. Oppilaiden osallistuminen kasvoi ja myös ylioppilaskirjoitukset muuttuivat sähköisiksi. Aalto-yliopisto alitti sekin toimintansa vuosikymmenen alusta. Yliopistoja yhdisteltiin ja oppimistuloksia mitattiin edelleen. PISA-tuloksissa Suomi alkoi kuitenkin taantua niin absoluuttisesti kuin suhteellisestikin mitattuna. Luku- ja laskutaidon minimitaso alittaneiden määrä yli kaksinkertaistui 2000-luvun alun luvuista (5-6 %). Itä- ja Pohjois-Suomessa jopa neljännes pojista alitti minimitason.

Usko tulevaisuuteen ja työpaikkojen siirtyminen kovin kauas kotiseuduilta laski poikien motiivia. Syrjäytyminen oli käsite joka aiheutti toimia ja huolta sosiaalihuollon ammattilaisissa. Kuntien menot lisääntyivät etenkin juuri terveydenhoidon ja sosiaalitoimen menoissamme. Samalla sosiaaliset olot ja ongelmat alkoivat rajusti lisääntyä.

Suomalaisista kuitenkin valtaosa, lähes 70 %, kuului kuitenkin edelleen Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon. Vuosikymmenen alussa luku oli kuitenkin yli 10 % korkeammalla tasolla. Huomattava piikki eroissa tapahtui etenkin lokakuun 2010 Yle TV2:n Homoilta-ohjelman jälkeen sekä marras-joulukuussa 2014, kun eduskunta äänesti ns. tasa-arvoisesta avioliittolaista. Samalla kirkon vihkimiset laskivat puoleen aiemmasta. Nykyisin se on noin 40 %:n tasolla.

Puhelinluettelot katosivat siinä missä lankapuhelimetkin. Internet yhteydet nopeutuivat ja puhelinten toiminnot kasvoivat, puhelimesta tuli osa internet yhteyksiä ja samalla kohtuullinen kamerakin. Selfiet ja sosiaalinen media valtasivat myös suomalaisten arjen. Uudissanoja syntyi yhteenään ja start-up yrityksiä, suomalaiset olivat sukupuolineutraaleja, jyttyä seuraavia vaaleista toiseen, kävivät hybridisotia, olivat hyönteissyöjiä, drooneja lennättäviä, hiilijalanjälkeään häpeäviä, kalsarikännin hankkivia, selfiekeppiin nojailevia, valeutisia lukevia, vihapuhetta käyttäviä elinvoimajohtajia ja kansanaloitteita allekirjoittaen.

Tyylien ja lajien runsaus näkyi taiteessa, kirjallisuudessa, digitaalisissa televisiolähetyksissä, joita seurattiin maksaen Yle-veroa. Se oli maksettava, katselit sitten televisiota tai et. Viihde- ja asiaohjelmat sekä draama ja komedia, tubettaminen internetkulttuurissa, rinnan Facebookin ylläpidon kanssa, vei suomalaisten ajasta enemmän kuin perinteinen printtimedian seuraaminen. Oma sivusto sai lukijoita sekin vuositason kohoten liki eksponentiaalisesti muutamasta tuhannesta vuositason muutamaan miljoonaan vuosikymmenen lopulla. Kirja muuttui sekin sähköiseksi ja myös äänikirjaksi. Tätä kirjaa voi lukea sekä printtipainoksena kotiin tilaten, ja juuri sinua varten painettuna, tai sähköisenä. Kotisivultani saat ilmaiseksi ja palvelu tarjoaa myös kaikki blogini ja esseeni vuosikirjat ja voit tuki liittyä päivittäiseen reaaliaikaiseen keskusteluunkin. Voiko palvelu olla enää sen moninaisempaa ja lähtemättä tavoittelemaan kirjailijaa messuille. Hän on kaiken aikaa tavoitettavissa ja reaaliaikainen kohdattava.

Suomalaiset menestyivät myös urheilussa ja jakoivat Jussi palkintojaan katsotuimmista elokuvis-
tamme. Olympiamenestys on kuitenkin heikentynyt ja vuoden 2016 kesäolympialaisissa Suomi

voitti vai yhden pronssimitalin. Näin heikosti emme ole menestyneet missään aiemmissa olympialaisissa. Eikä menestys ole ollut talvellakaan kovin kansallista itsetuntoamme nostavaa. Alkamatta edes vertailla sitä norjalaisiin.

Ilman vieremäläistä livo Niskasta mitaleitten määrä olisi jäänyt kovin vähiin. Kaisa Mäkäräinen on pitänyt yksin yllä ampumahiihdon menestystoiveitamme. Tänään toivomme pääsevämme ensimmäisen kerran jalkapallon arvokisoihin maajoukkueena EM-tasolla. Leo-Pekka Tähti on ollut paraolympiakisojen tähtemme. Formula 1 -kuljettajat ovat niin ikään pitäneet meitä jännityksessä Kimi Räikkösen ja Valtteri Bottaksen ansiosta. Lahdessa järjestettiin hiihdon MM-kisat seitsemännen kerran.

Liikunnan ja urheilun osalta lajien kirjo on kasvanut ja samalla ammattilaisuus vie nuoria maamme rajojen ulkopuolelle. Sama pätee toki kaikkea muutakin tieteestä taiteeseen ja globalisaatio oli vuosikymmenen käytetyimpiä käsitteitä ja se asetettiin usein vastatusten paikallisuuden ja lokalisaation kanssa. Kehotettiin ajattelemaan globaalisti mutta toimimaan paikallisesti.

Individualismi oli käytetty käsite sekin, siinä missä utopian rinnalla sen kääntöpuoli dystopiana. Mediatyhteiskunta monipuolistui ja avoin, läpinäkyvä yhteiskunta tuli osaksi reaaliaikaisen elämän faktan ja fiktion, virtuaalitodellisuuden lomittumista kansakunnaksi, josta alettiin käyttää myös käsitettä maailman onnellisimpana maana.

Google ja Wikipedia olivat tapa kerätä tietoa ja näistäkin tiedoista ja teksteistä esitän kiitokseni juuri Wikipedialle ja maailman suurimmille yrityksille, mediatyhteiskunnallemme, joiden käyttämä panos ihmistyövuosina on liki yhtä valtava kuin ne summat, joita käytetään uusien innovaatioiden tuottamiseen. FB, Google, Microsoft, Amazon ja muut vastaavat jättiläiset käyttävät tähän toimintaan varoja, jotka ylittävät moninkertaisesti Suomen valtion vastaavat summat, mukaan lukien yliopistomme, korkeakoulumme, tutkimuslaitoksemme jne.

Kun onomatopoeettisen kielemme sanatkin ovat kokonaan muiden löytämiä kuin omiamme, kirjan kirjoittaja tai esseen kokoaja joutuu käyttämään koko ajan sellaista, joka ei ole hänen omaansa. Näin on syytä muistaa, kuinka olemme kiitollisuuden velassa lopulta myös geeneistämme ja syntymästä. Emme valinneet itse vanhempiamme, emme kieltä ja kulttuuria, kaikki on muualta tullutta ja saatua. Emme itse valinneet tietämme. Tie se valitsi meidät.

Sisällysluettelo

Esipuhe	3
Aluehallinnon uudistus - Tammikuun 5. päivänä 2010	11
Helmikuun kihlaus ja aseveliakseli - Helmikuun 7. päivänä 2010.....	12
Populismi - Maaliskuun 15. päivänä 2010	17
Virkkusen nekrologi - Huhtikuun 2. päivänä 2010	21
Yhteenveto – Discussio ihmistyyeistämme - Toukokuun 31. päivänä 2010	26
Bulevardi - Kesäkuun 7. päivänä 2010.....	31
Runoilijan kuolema - Heinäkuun 4. päivänä 2010	38
Ammattina kiusaaja - Elokuun 7. päivänä 2010	41
Tiedeusko ja paradigma koetuksella - Syyskuun 30. päivänä 2010	48
Suomalainen arvokeskustelu - Lokakuun 22. päivänä 2010	52
Ilon ja Onnen maalarit - Marraskuun 17. päivänä 2010.....	59
Liskonaisesta lintumieheen tai päinvastoin - Marraskuun 28. päivänä 2010	65
Yhteenveto vuoden 2010 saavutuksistamme - Joulukuun 27. päivänä 2010	70
Maghreb valtiot ja intifadan kasvot - Tammikuun 29. päivänä 2011	88
Nestori Miikkulainen ja mediaviikkomme - Helmikuun 10. päivänä 2011	91
Windscale, Harrisburg, Tsernoby, Fukusima... - Maaliskuun 13. päivänä 2011.....	94
Jyttyvaalit – Suomea seurataan maailmalla - Huhtikuun 20. päivänä 2011.....	97
Vellihousumaista saamattomuutta - Toukokuun 31. päivänä 2011	104
Murroskulttuurin globaali taitekohta – 1990-luku - Kesäkuun 5. päivänä 2011.....	107
Norjalainan huuto - Kesäkuun 24. päivänä 2011.....	116
1950-luvun maneerit - Kesäkuun 28. päivänä 2011	119
Pelon ja voiman vuosikymmen - Kesäkuun 29. päivänä 2011	124
Oppia koko elämä - Elokuun 16. päivänä 2011.....	131
Pandoran lipas ja Hefaistoksen kirous - Syyskuun 4. päivänä 2011	137
Vihapuheesta oikeaan asiaan - Syyskuun 21. päivänä 2011	143
Korporativismin kolmas aalto - Lokakuun 25. päivänä 2011	146
Mystinen 11.11. 2011 - Marraskuun 11. päivänä 2011	149
Presidenttiehdokkaat joulukatkolle - Joulukuun 18. päivänä 2011	153
Vuoden 2011 mediapalkinnot - Joulukuun 27. päivänä 2011	157
Kyllä minä mieleni pahoitin - Tammikuun 20. päivänä 2012.....	162
Presidenttipelin jälkilöylyt - Helmikuun 6. päivänä 2012.....	166
Missä ovat lokalisaatiomallit, uudelta kuntakartaltamme? - Helmikuun 10. päivänä 2012	172
Eurooppa kiusaajien kynsissä - Maaliskuun 24. päivänä 2012	176
Välikysymys - Huhtikuun 24. päivänä 2012.....	180
Colosseum - Euroopan ydin - Toukokuun 10. päivänä 2012.....	193

Stagflaation synkkenevä varjo - Kesäkuun 23. päivänä 2012	199
Sandells - Kesäkuun 30. päivänä 2012	204
Lontoon olympiatulen sammuesssa - Elokuun 10. päivänä 2012	216
Tunteet tarttuvat - Syyskuun 3. päivänä 2012	222
Number 44 - Syyskuun 29. päivänä 2012	226
Uudistuksen teesit kiusaajien yhteiskunnassa - Lokakuun 16. päivänä 2012	236
Suomalainen Tsernobyli - Marraskuun 9. päivänä 2012	244
Oscar Niemeyerin muistolle - Joulukuun 7. päivänä 2012.....	246
Leena Luostarinen –modernin kuvataiteen ikoni - Tammikuun 13. päivänä 2013.....	248
Miehet Marsista naiset Venuksesta - Helmikuun 2. päivänä 2013	254
Megafonilla annettu hiljainen signaali - Maaliskuun 30. päivänä 2013	258
Seitsemän kertaa sixpack - Huhtikuun 2. päivänä 2013.....	265
Elämäntaiteilijan diplomi - Toukokuun 25. päivänä 2013	269
Totuutta etsimässä suvisen Suomen helteessä - Kesäkuun 26. päivänä 2013.....	274
Ounasjoen suojelusta 30 vuotta - Heinäkuun 6. päivänä 2013	277
Kuvataiteen ikoni on poissa - Heinäkuun 30. päivänä 2013.....	282
Tutkimus- ja kehitysvälineet päivitettävä - Elokuun 16. päivänä 2013.....	286
Kalmiston aarteita - Syyskuun 16. päivänä 2013	289
Uskonpuhdistuksen muistopäivä - Lokakuun 20. päivänä 2013.....	291
Onnittelut presidentti Mauno Koivistolle - Marraskuun 23. päivänä 2013	297
The Message of Intependence Day - Joulukuun 6. päivänä 2013.....	299
Vuoden 2013 mediapalkinnut - Joulukuun 26. päivänä 2013	302
Presidentillinen juhlapuhe ja retoriikka - Tammikuun 1. päivänä 2014.....	307
Toivon symbolit olympiarenkaissa - Helmikuun 7. päivänä 2014	313
Kolmas Krimin sota, kybersota - Maaliskuun 3. päivänä 2014	317
Kataisen yllätys - Huhtikuun 6. päivänä 2014.....	319
Euroopan hullu vuosi 2014 - Toukokuun 27. päivänä 2014	325
Pakanamaan kartta ja mittumaari - Kesäkuun 21. päivänä 2014	327
Kymmenes heinäkuuta – näillä mennään - Heinäkuun 11. päivänä 2014	332
Tölttiratsu - Elokuun 7. päivänä 2014	340
Menestys ja elämä on intohiomon tuote - ei tarpeen - Syyskuun 7. päivänä 2014.....	344
Mikä ihmeen Modiano – mikä ihmeen Bulevardi? - Lokakuun 9. päivänä 2014	348
Onnittelu 125 -vuotiaalle Hesarille - Marraskuun 16. päivänä 2014.....	352
Kaupunginvaltuutetun budjettipuhe - Joulukuun 18. päivänä 2014.....	355
Lähteet.....	361

Aluehallinnon uudistus - Tammikuun 5. päivänä 2010

Lääninhallinto Suomessa päättyi samalla kun vuosikymmen vaihtui. Valtion aluehallinnon uudet virastot, aluehallintovirastot sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset lopettivat lääninhallitukset ja niiden liki 400 vuotta kestäneen taipaleen. Ruotsin vallan aikaisen väliportaan hallinnon uudistuksen viimeisin vaihe ei ollut dramaattinen mutta hyvinkin merkittävä meille kansalaisille. Mahdammekohan oikein ymmärtää, mistä tässä kaikessa on kysymys ja miten se vaikuttaa elämäämme? Keskushallinto ja paikallishallinto ovat lähempänä meitä kuin niiden välissä toimiva aluehallintomme.

Julkisen vallan aktiivinen kannusteiden tie

Aloitin ensimmäisen professorin viran hoitoni viransijaisena Oulun yliopistossa 1970-luvun puolivälin jälkipuoliskolla. Tuolloin maata hallitsi Martti Miettusen toinen hallitus ja Urho Kekkonen oli presidenttinä. Maantieteen professorina tehtäviini kuului luennoida myös aluehallinnosta ja sen historiasta, yhdyskuntasuunnittelusta ja sen käyttämistä tuon ajan menetelmistä. Tietokone oli meille tuttu ja kartat piirrettiin jo sen avustamana analysoiden. Toisin oli tietysti yliopistojen ulkopuolella ja etenkin Oulun yliopiston, joka oli uusi ja välineet tuon ajan viimeisintä innovaatiota edustavia. Yritimme tehdä aluehallinnon työtä tutuksi niin maalla kuin kaupungeissa osallistumalla sen toimintaan kyliä unohtamatta. Yhteisötaso ja valtion ohjailema aluepolitiikka olivat tuolloin tutkimuksen ensisijaisia kohteita. Tukipolitiikasta alettiin siirtyä kohti omaehtoista yhteisön ylläpitämää kannustinpolitiikkaa. Tutkijan kuului olla muutama vuosikymmen edellä realipolitiikan käänteistä.

Henkinen pääoma, osaaminen ja oivallus

Kun aloitin tutkijan ja opettajan urani suomalaisessa tiedeyhteisössä, ensimmäinen tehtäväni liittyi hoitaa professori Eino Siuruaisen jättämää virkaa. Siuruainen valittiin Oulun vaalipiiristä kansanedustajaksi ja toisen kauden aikana hän sai nimityksen Maaherraksi. Ensimmäisessä väitöstilaisuudessa Siuruainen oli mukana toisena vastaväittäjänä. Poikkitieteinen väitys vaati kaksi vastaväittäjää ja Lapin sekä Pohjois-Pohjanmaan koskisodat aiheuttivat tuolloin muutoinkin rajua poliittista keskustelua ja niiden tutkiminen oli näköalapaikka suomalaiseen teollistamispolitiikkaan, aluepolitiikkaan, yhdyskuntasuunnitteluun ja sen ympäristö- ja energiapolitiikan hoitoon sotien aikana ja niiden jälkeen.

Suomalaisen politiikan teon vertailu 1970-luvulla muuhun maailmaan ei ollut helppoa. Meiltä puuttui sellaisia ohjausjärjestelmiä, jotka nyt ovat itsestään selvyyksiä. Yksi tällainen oli vaikkapa ympäristöhallinto. Ruotsin aluehallinnon malli ei oikein istunut pohjoiseen. Ruotsin Lappi kun alkaa Vaasan korkeudelta ja pääosa ruotsalaisista asuu Helsinkiä etelämpänä. Sitä me kuitenkin koepiomme liki 400 vuotta ja parhaimmillaankin se johti maaseutomme autoitumiseen ja usein sosiaalisiin ongelmiin uusilla teollistamisen keinoilla "teräsrannikolla". Yhdelle annettu tuki oli aina lisäkustannus toisaalla ja samalla muualta poissa. Innovaatioon rakentuva oivallus ei ollut erityisen muodissa eikä sitä hyväksytty talouden veturiksi.

Osaaminen ja motivaatio valita oikein

Kun Maaherra Siuruainen jäi nyt hyvin ansaitulle eläkkeelle, hän tuskin saattoi aavistaa olevansa lääninsä viimeinen Maaherra tai että Paavo Värynen jatkaa jo viidettä vuosikymmentä ministerinä. Televisiossa antamassaan haastattelussa hän painottikin vanhojen läänien ja maakuntien rajoja sekä nimikkeitä, olisi halunnut ne palauttaa ja pitää kansalle tuttuina edelleen käytössä. Ymmärrän hyvin hyvän ystäväni motiivin ja sen taustat lähtien Oulusta ja sen ympäristöstä.

Oulu ja Lappi lääneinä ovat kovin erilaisia kuin vaikkapa nyt lakkautettu Etelä-Suomen lääni. Etelä-Suomen läänissä on vuoden lopussa 72 kuntaa ja yli 2 miljoonaa asukasta. Siis liki 40 % maan väestöstä. Maaherra Anneli Tainan tehtävät hoitaa jatkossa Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus. Taina jatkaa Etelä-Suomen aluehallintoviraston ylijohtajana. Ylijohtajan tehtävät ovat kokonaan toiset kuin takavuosien Maaherran Oulun läänissä.

Seutukuntien ja maakuntien rooli pohtimatta

Lääninhallitusten, TE-keskusten, työsuojelupiirien sekä ympäristölupavirastojen tehtävät siirretään uusiin virastoihin. Se miten nämä toimivat Etelä-Suomen läänissä, joka perustettiin runsas vuosikymmen takaperin yhdistäen Uudenmaan, Kymen ja Hämeen läänin eteläosat sekä Mikkelin läänistä Heinolan, Sysmän ja Hartolan kunnat, on kiintoisa osa sitä kertomusta, jossa mukana ovat edelleen myös maakunnat ja niiden tehtävät kuntien omina edunvalvojina sekä kuntien taloudelliset vaikeudet. Lisänsä tähän soppaan tuovat työssäkäyntialueemme, Lounais-Hämeen kaltaiset seutukunnat, osana alueiden luonnollista palvelurakennetta. Tähän keskusteluun voisi viitata vaikkapa tämän päivän Forssan Lehdessä Taisto Teräksen lainatessa ministeri Sirkka-Liisa Anttilan ansiokasta puheenvuoroa. Se mikä toimii jossakin ei toimi kaikkialla.

Oulun ja Lapin, miksei myös Itä- ja Pohjois-Suomen näkökulmasta laajemminkin, rajat ja alueet ymmärretään toisin kuin Etelä-Suomessa ja metropolina kasvavan Helsingin vaikutusalueella. Maaherran ja läänin tehtävä on ollut pohjoisempaa enemmän aluepolitiikan ja alueellisen hengen sekä identiteetin ylläpitäjän vanha rooli, ei niinkään joustavien palvelujen hoitaminen koko ajan muuttuvassa, dynaamisessa palvelujen tarjonnassa kansalaisyhteiskunnan vaativille asiakkaille nettiympäristön virtuaalisessa maailmassa ja monikulttuurisessa todellisuudessa. Tässä maamme on jakautumassa nyt kahteen osaan sekä sosiaalisesti että alueellisesti ja sitä kautta kulttuurisesti. Sen seurauksena on pelko syrjäytymisen lisääntymisestä, mutta myös sellaisista virheistä, joita Forssan Lehdessä korostetaan niin Taito Teräksen kuin ministeri Anttilan aiemmin kirjoittamana. Keskushallinnon ja sen aluehallinnon toimesta ei tule vaikeuttaa paikallishallinnon ja sen seutukuntien aikaansaamaa toimivaa rakennetta. Maaseutualueillamme tämä on erityisen arka ja keskeinen prosessi, tulevien vaaliemme ehkä tärkein aihe.

Helmikuun kihlaus ja aseveliakseli - Helmikuun 7. päivänä 2010

Juopon luuserin virka

Eläkkeellä oleva toimittaja, julkisen sanan neuvoston (JSN) johdosta eronneen Pekka Hyvärisen virkaa nykyisin hoitava Risto Uimonen kertoo tämän päivän henkilöhaastattelussaan (HS 7.2) kuinka hänestä tuli toimittaja, vieläpä menestyvä sellainen, vaikka opettaja oli erityisesti kieltänyt häntä tuosta juoppojen luusereitten virasta haaveilemasta. Olen itse kuullut tuon saman kertomuksen poliitikon, taiteilijan, liki mistä tahansa tehtävästä, joka on tullut lapsen tai nuoren ihan teeksi sotavuosien aikoihin syntyneenä, ja jossa hänet haluttiin masentaa jo kirjan ensisivuilla, siveltimen ensi vedoissa, lähestyessäsi rimaa, joka oli pääsi yläpuolella. Masentajat olivat yleensä suuren ikäluokan veijareita, pelin politiikan taitavia kotipsykologeja.

Samassa lehdessä on muusikon kirjoitus omasta itsestään ikuisena häviäjänä ja sitä kautta onnellisena ihmisenä, luuserina Jumalan armosta. Eläkeläisten ja luusereitten sunnuntainumeroa jatkavat artikkelit ”Elämä lopussa”, ”Koti täynnä muistoja”, Eläkevallan uusi kuningatar” ja lopuksi vielä urheilusivujen nyrkkeilijä Amin Asikainen sekä muut ikuiset paluuta tekevät keski-ikäiset urheilijamme otsikolla ”Vielä yksi kausi”. Välillä on tuttu artikkeli joko Darwinista tai Freudista ikään kuin pimeän helmikuun kihlauksena ja kahden tieteenalan, ihmistieteisen ja välineellisen

luonnontieteisen, käden ojennuksena monitieteisyydestä näin kertoen. Tämä poikkitieteisyys korostuu etenkin niissä algoritmeissa, joissa luonnontieteet ja uusi teknologia, tekoälyksi kutsuttu robotiikka, on jo tärkein osa ihmistieteitten uusia innovaatioita ja niiden sovelluksiamme. Kuluva vuosikymmen on juuri tämän ilmiön läpäisemä ja tulee näkymään niin psykologiassa, sosiologiassa, taloustieteissä mutta myös geopolitiikassa ja sen uudessa muotoutumisessa maailmanpolitiikan arjessa.

Freudin ja Darwinin kihlaus

Läntisessä kulttuurissa on kaksi asiaa, jotka ylittävät kaiken muun sanottavan. Toinen niistä henkilöityy parrakkaan vanhuksen Charles Darwinin hahmoon ja toinen liki yhtä neuroottiseen tutkijaan ja tiedemieheen sekä lääkäriin Sigmund Freudiin.

Evoluutio, kehitysoppi, evolutionarismi, jossa hieno idea ja sisään rakennettu biologinen kello vie kehitystä eteen päin kaikilla tieteen aloilla ja elämämme jokaisessa siirrossa, kertoo medioissamme, kuinka evoluutio selittää sekä ihmisaivot ja mieleemme sisällön, siinä missä talouden ja sosiaalisen rakenteen synnyt ja niiden kehityksen, kulttuurien monet kasvat. Evoluutiota ja luonnon valintaa soveltavat kaikki tieteet, tai mikä tahansa tuote on mahdollista kokea medioissamme joko geenin tai sen sosiaalisen ja kulttuurisen jäljitelmän meemin tuotteena.

Psykoanalyysi ja Freud on tämän mediakihlauksen toinen näkökulma, mutta itse sen itsellemme rakentaen. Freud ja hänen teoriansa, hyllymetreittäin vaikeaa tekstiä, on kaiken torjuntamme perusta, halusimme sitä tai emme, siinä missä geenit ja niiden evolutionarinen ja biologinen perusta. Molemmat ovat pragmaattisessa filosofiassamme normaalin arkiajattelun hedelmiä, ja niiden kautta olemme saaneet jopa keskeisimmät alan symbolit, kielen ja mielen välineet "meemit" käyttöömmä. Uusi mediayhteiskunta valjasti ne odotetusti myös omaksi työkalukseensa algoritmeineen.

Freudin mukaan jokainen meistä oli oman mielensä paras asiantuntija ja rohkaisi terapiassaan epäilevää ihmistä uskomaan omia epäilyjään. Terapia käynnistyi epäilyllä ja kritiikillä, usein epärationaalisella tavalla vastustaa auktoriteettia, psykoanalyttikkoa, joka rohkaisi tähän mielen sisäiseen kapinaan ja piti sitä oikeana. Jokainen on oman mielensä herra ja aivojensa ainut asiantuntija, hulluudessaan ainutlaatuinen ilmiö. Sosiaalinen media lisäsi tätä mediayhteiskunnan ilmiötä ja syvensi samalla mahdollisuutta vaikuttaa sekä paikallisesti että globaalisti yhteiskunnalliseen ajatteluun, sen sisäsyntyiseen, geneettiseen ja luonteeltaan nationalismia tai populistia suosivia poliittisia virtauksiamme vahvistaen.

Pragmaatikon dogmi

Psykoanalyysin tai kehitysopin vastustaminen lähtee tästä mahdottomasta tilanteesta, jossa koko symbolijärjestelmämme on rakennettu näiden opinkappaleiden varaan, ja niistä väitellessämme käytämme juuri näitä samoja geenejä, meemejä ja vahvistamme siten niiden olemassaoloa. Käytännössä tällainen kritiikki, poleeminen väittely, vie asenteelliseen ajatteluun ja paljastaa vain aiheen huonon tuntemuksen, jossa jo peruskäsitteiden oivaltaminen vie oivalluksen tietä aikaa vuosia, vuosikymmeniä, kertoo toimittaja Anna Lilja (HS 7.1). Syntyy noidankehä, jossa väittelijät alkavat väitellä yksityiskohdista ja itse asia unohtuu käytettäessä Freudin ja pragmaatikkojen antamia kortteja ja pelin sääntöjä.

Kyse ei ole kehäpäätelmistä vaan yhdestä maailmankuvasta ja sen rakenneosista, sekä oireista, joita tuo ympäristö luo väittelijöilleen, ympäristön tuotteille, narsismiltaan häiriintyneille, evolutionarismien hedelmille, symbolimaailman sisälle jääneille ajattelijoille.

Itseymmärryksen lisääminen

Kun tieteen tehtävänä on itseymmärryksen lisääminen, sisäisen vapauden antaminen ja tiedon kulun korjaaminen omissa aivoissamme, sen oivaltaminen on yhtä vaikeaa kuin ne käsitteet, joita

Freud toi esille kertoessaan miksi näin on joko yliminän, narsismin, oidipaalisten oireitten ja monien muiden itse tai geeniemme rakentamien sudenkuoppien seurauksena. On mahdotonta taistella itsensä vapaaksi ajattelutavasta tai teoriasta, jos vastassa on "ei kukaan" tai vain itse opiskellut asenteelliset tai vaikkapa narsistiset harhat, tieteen meihin istuttamat ylivertaiset meemit käsitejärjestelmissämme ja tavassamme hahmottaa ympäristöämme.

Moni- ja poikkitieteisyys on tullut jäädäkseen ajattelumme ja se koskee etenkin yhteisiä käsitejärjestelmiämme. Freudin jalanjälkiä tutkivat Minna Juutilainen ja Ari Takalo (HS 7.1) kuljettavat toimittamassaan kirjassa toimittaja Anna Liljan oivallisesti kuvaamaa jatkuvaa ongelmaa, jossa ihmismielen pikapsykologit ja toisaalla synnynnäisiin ja neurologisiin syihin vetoavat, usein lääkkeisiin turvautuvat koulukunnat, käyvät kädenvääntöään ihmisen kasvu ympäristössään saamien meemien ja traumojen kanssa ikuisessa suossa rämpien.

Perinteiset puolueemme edustavat tätä nekin ja niiden tulevaisuus on ollut vahvasti sidoksissa maakunnallisiin tai paikkalisiin medioihimme. Kun ne nyt kuluvan vuosikymmenen aikana kadottavat yhä enemmän sepitteellisen alueidentiteetin ylläpitäjän tehtävänsä, samalla katoaa myös perinnepuolueiden puolueuskollisuuskin. Demokratiana ja puolueinstituutiomme uskottavuus ja kriisi tulee syvenemään, koskien etenkin keskustaa ja demareita, punamulta-akselia.

Uimosen megafoni

Toimittaja Risto Uimonen otti esille mediakohun yhteydessä käsitteen megafonista, joka sai aikaan kalaparven tapaan medioitten biologisesti tunnetun käyttäytymisen ja yhteisön omalaatuiset rakenteet ja niiden säilyvyyden loukkaamisen. Uimonen kertoo kuinka Helsingissä toimiessaan, "etelän median" kriittisenä polemisoijana, hän ei voinut heti ymmärtää myöhempää Kalevan päätoimittajan tehtävänsä Oulussa.

Kun lukijakunnasta pääosa oli hankkinut meeminsä oman synnyinseutunsa kasvatuksen tuloksena, maalaisliitto keskustapuoluetta äänestäneinä ihmisinä, oli omituista seurata sellaista loukkaavaa esiintymistä, jota etelän media oikeasti edusti kuuntelematta lainkaan muuta kuin yhtä megafonia ja sen turruttavaa "tiedottamista". Lopulta Uimosen haastattelu ohjautuu moraalisiin ja eettisiin kysymyksiin sekä vanhoihin medioitten suorastaan koomisiin ja mm. Neuvostoliiton arvostelun kieltäneisiin ohjeisiin Julkisen Sanan Neuvoston toimintaohjeena (JSN).

Maakunnalliset meemit

Olen vuosikymmenten saatossa kirjoittanut kymmeniin suomalaisiin medioihin ja jokainen niistä poikkeaa hieman tavastaan käyttää käsitteitä, meemejä, sekä hyväksyä tai hylätä tietyt jopa maailmankuvaa muuttavat ja muokkaavat symbolit. Tässä ei ole mitään kummallista eikä sitä pidä pelätä. Käsitejärjestelmät eivät toki avaudu joka maakunnassa ja niiden medioissa samalla tavalla. Ei Suomi niin homogeeninen kulttuuri ole, eikä meidän pidä olettaa Freudin tai Darwinin olevan kovinkaan tuttuja nimiä Aasiassa tai alueilla, jossa omat neuroosimme eivät ole erityisen tunnettuja kuvitteellisine traumoineen tai narsismin häiriöineen.

Uusi mediayhteiskunta

Tänään sosiaaliset mediat, tai oikeammin yhteisölliset mediat, tuovat tietoa ja jakavat sitä vuorovaikutteisesti ja ilman rajojen asettamia maakunnallisia geneettisiä tai psykologisia, sosiaalisia ja kulttuurisia ehtoja kirjoittajilleen ja lukijoitaan aliarvioiden. Globaalina ilmiönä syntyy tuhansia eri tavalla viestiviä yhteisöjä ja niiden käyttäytymistapoja, jopa myöhemmin ehdollistettuja refleksejä. Tässä internet -yhteisöt eivät suinkaan olen yhtä ja samaa raidetta kulkevaa liikennettä, vaan lukematon määrä kirjavuutta, ja vain teknisesti internetin kautta yhdistyviä kulttuureja. Uusmedia tai yhteisöllinen media, sähköinen media, ei ole sama kuin internet.

Virtuaalikulttuuri ja sosiaalinen media sekä populismi politiikassa kertoivat vuosikymmenen tarinaamme. Sota Afganistanissa päättyi, mutta jatkui muualla. Turkki siirtyi vahvan Erdoganin johtoon ja Yhdysvallat sai itsensä näköisen presidentin. Kiina ja Venäjä ohittivat monessa kriisiytyvän Euroopan, Ukraina jäädettiin myös omia suhteitamme itään ja britit alkoivat pitkän tiensä ulos EU:sta. Arabikevät puhututti ja islamistinen talvi. Tiede eteni ja Higgsin kenttä sekä mustat aukot tulivat tutuiksi nekin. Elokuvista, musiikista ja kulttuurista löytyi nimi myös kirjalle. Menetetty maa sai neljä Oskaria samaan aikaan kun Ruotsin Akademia törmäsi monelle yhteiseen skandaaliin. Kirjallisuuden Nobel jäi jakamatta ja seuraavana vuonna sen sai kaksi kirjailijaa. Heistä itävaltalaisen Peter Handken tyyli sopii oikein hyvin kuluneen vuosikymmenen kuvaajaksi alkaen kirjasta Suuri putous.

Kiitän nyt jo miljoonia kotisivustoni www.clusterart.org lukijoita ja julkaisen myös tämän kirjan siellä teille kiitollisena luettavaksenne. Tätä kirjoittaessani Suomi kokoo jo vuosikymmenen seitsemättä hallitustaan.

Mistä me muistamme kolmannen vuosituhannen toisen vuosikymmenen? Digitaalinen vallankumous jatkui ja kalliit statussymbolit älypuhelimina tulivat kaikkien käyttöön. Ilmiö oli Euroopassa ja Suomessa eläen globaalina koettu. Sitä se ei toki ollut. Väkilukumme kasvoi, etenkin Afrikassa kohti kahdeksatta miljardia. Nokia menetti asemiaan ja taloudessa törmäsimme lamaan, eurooppalaiseen finanssikriisiin. Ilmasto, onnettomuudet ja terrori puhuttivat. Suuret ikäluokat tulivat eläkeikään ja se näkyi ja kuului kaikessa.

www.bod.fi